

Sygn. akt IX U 1202/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Joanna Smycz
Protokolant:	Iwona Porwoł

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2020 r. w Rybniku

sprawy z odwołania F. N. (N.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wypłatę wyrównania emerytury

na skutek odwołania F. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 23 lipca 2019 r. Znak (...)

oddala odwołanie

Sędzia

Sygn. akt IX U 1202/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 23.7.2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu F. N. (N.) wnioskowanego wyrównania z tytułu przeliczenia emerytury decyzją z 8.6.2016r. za okres od 1.5.2015r. do 30.4.2016r. na zasadzie art. 129 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony w odwołaniu od niniejszej decyzji wniósł o jej zmianę poprzez wypłatę wyrównania przeliczonej emerytury za okres od 1.5.2015r. do 30.4.2016r. Jego zdaniem zważywszy, że wwpw został ustalony z lat 1970-1991, zatem podwyższone świadczenie należy wypłacić również za okres sprzed złożenia wniosku z 18.5.2016r., gdyż ZUS O/R. dysponował dokumentacją pozwalającą na wcześniejsze przeliczenie emerytury.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn

jak w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony urodził się (...)

(...) ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury w trybie art. 110 a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Decyzją z dnia 8.6.2016r. Oddział przeliczył przysługującą ubezpieczonemu emeryturę górniczą na podstawie art. 110 a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wyrównanie świadczenia w nowej wysokości zostało wypłacone od (...) tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o przeliczenie emerytury.

(...). ubezpieczony złożył wniosek o wypłatę wyrównania z tytułu dokonanego decyzją z 8.6.2016r. przeliczenia emerytury za okres od 1.5.2015r. do 30.4.2016r.

W załatwieniu tego wniosku organ rentowy postanowił jak w zaskarżonej decyzji.

(dowód: akta organu rentowego)

Powyższe Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego jako okoliczności bezsporne, bo jednoznacznie wynikające z tych dowodów i nie kwestionowane przez strony.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny, logiczny i przekonujący, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia odwołania ubezpieczonego, zmiany decyzji organu rentowego, przyznania ubezpieczonemu świadczenia zgodnie z jego żądaniem za okres wsteczny.

Zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

W myśl art. 116 ust. 1a tej ustawy postępowanie o emeryturę wszczyna się z urzędu, jeżeli wiek emerytalny dla uprawnionych do świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Ubezpieczonego nie dotyczy sytuacja wynikająca z powyższego przepisu.

Jak wynika z treści art. 110a ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Z treści tego już przepisu, który obowiązuje od maja 2015 roku, na podstawie którego ubezpieczony żądał przeliczenia emerytury górniczej wynika możliwość takiego przeliczenia wyłącznie na formalny wniosek ubezpieczonego.

W myśl art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 1270) świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

Ust. 2 stanowi, iż w razie zgłoszenia wniosku o rentę rodzinną w miesiącu przypadającym bezpośrednio po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć ubezpieczonego, emeryta lub rencisty, rentę rodzinną wypłaca się od dnia śmierci, nie wcześniej jednak niż od dnia spełnienia warunków do renty przez uprawnionych członków rodziny.

Generalną zasadą prawa emerytalno-rentowego wynikającą z cytowanego art. 129 ust. 1 ustawy jest to, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury lub renty (tj. spełnienia wszystkich ustawowych warunków do danego świadczenia)/, lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie.

Reguła powyższa wyklucza możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, tj. za okres po nabyciu prawa do świadczenia/podwyższenia jego wysokości, a przed złożeniem wniosku.

Wyjątek od tej zasady dotyczy tylko renty rodzinnej, co zostało uregulowane w art. 129 ust. 2 ustawy (możliwość cofnięcia się do dnia śmierci, gdy wniosek o rentę rodzinną jest złożony bezpośrednio po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć ubezpieczonego).

Świadczenia z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych nie ulegają przedawnieniu (z wnioskiem można bowiem wystąpić w każdym czasie), przedawnieniu ulega jednak roszczenie o wypłatę tych świadczeń w sytuacji niezgłoszenia wniosku o emeryturę lub rentę po nabyciu prawa do nich. Rozróżnić bowiem należy prawo do świadczenia od prawa do wypłaty świadczenia. Są to dwa różne pojęcia regulowane różnymi przepisami w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Stanowisko takie potwierdzają wyroki SN z dnia 7 kwietnia 1994 r.: II URN 9/94 (OSNAPiUS 1994, nr 3, poz. 48) i II URN 10/94 (OSNAPiUS 1994, nr 3, poz. 49); z dnia 20 listopada 2001 r., II UKN 607/00 (OSNPUSiSP 2003, nr 16, poz. 188) oraz wyroki SA: w Białymstoku z dnia 14 listopada 2001 r., III AUa 568/01 (OSA 2002, z. 12, poz. 43) i w Warszawie z dnia 17 czerwca 1998 r., III AUa 473/98 (Lex nr 34836).

W stosunku do ubezpieczonego należało zastosować ogólną regułę dotyczącą wypłaty świadczeń wynikającą z art. 116 ust. 1 oraz 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, co uczynił organ rentowy w decyzji z 8.6.2016r. przeliczając emeryturę górniczą na podstawie art. 110 a ustawy emerytalnej od 1.5.2016r., tj. od początku miesiąca zgłoszenia wniosku w tym zakresie, skoro wniosek taki został zgłoszony (...)

Postępowanie przez organ rentowym z zasady jest postępowaniem wnioskowym. Przeliczenia świadczeń górniczych na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej załatwia się więc na podstawie zgłoszonego formalnego wniosku przez ubezpieczonego. Nie zostało przewidziane w przepisach przeliczanie takich świadczeń przez organ rentowy z urzędu. Stąd bez znaczenia jest, iż organ rentowy już przed złożeniem wniosku z (...) dysponował odpowiednią dokumentacją zarobkową pozwalającą na przeliczenie emerytury w trybie art. 110 a ustawy emerytalnej.

W konsekwencji takiego stanowiska Sąd na podstawie art.477¹⁴§ 1 kpc oddalił odwołanie jako bezzasadne.

Sędzia